

کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان

اعلامیه مطبوعاتی به مناسبت 20 نوامبر، روز جهانی کودکان

کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان، در مورد وضعیت حقوق بشري کودکان در کشور، نگران است

افغانستان، کنوانسیون بین‌المللی حقوق طفل را در سال 1373 امضا و تصویب کرده است. با وجود تصویب این کنوانسیون و تعهدات بین‌المللی دیگر، هنوز هم چالش‌های زیادی فراراه دولت افغانستان و نهادهای مدافع حقوق بشر در کشور موجود بوده، تعداد زیادی از اطفال به حقوق خویش دسترسی ندارند. سطح پایین آگاهی مردم از حقوق اطفال، ضعف و نارسایی سازوکارهای حمایتی، بی‌ثباتی سیاسی و نبود امنیت، همچنین رسوم و سنت‌های ناپسند رایج در جامعه، در این مورد نقش اساسی داشته‌اند و دارند.

کمیسیون در پنج‌ماه اول سال 1389، با 2804 طفل در 68 ولسوالی از 22 ولایت کشور مصاحبه نموده است. مطابق یافته‌های کمیسیون، حدود 78.9% از اطفال مصاحبه‌شده، به مکتب می‌روند. حدود 12.5% از اطفال، اصلاً به مکتب نرفته‌اند و 8.7% دیگر از آن‌ها مکتب را ترک کرده‌اند. حدود 20% از اطفال هنوز هم به‌صورت منظم به مکتب نمی‌روند که مهمترین دلیل آن، نبود کتاب و لوازم و تجهیزات درسی (7.4%)، دوری راه (فاصله زیاد) مکتب و خانه (4.7%)، نبود معلم (4.2%) و شرایط بد مکتب (3%) ذکر شده است. همچنین 14% از اطفال متعلم از داشتن مشکل زبانی یا لهجه در صنوف درسی، رنج می‌برند.

در عرصه ارائه خدمات صحی، مشکلات زیادی فراراه اطفال است؛ به گونه‌ای که از هر چهار طفل، یکی از آنان تا پنج‌سالگی می‌میرد. یافته‌های کمیسیون نشان می‌دهد که اکثریت (93%) اطفال به خدمات صحی دسترسی دارند؛ اما در مقابل، آن‌ها ابراز داشته‌اند که موانعی چون: هزینه گزاف تدای (11.9%)، دوری راه تا مراکز صحی (45.6%)، نبود کارمندان صحی زن (1.5%)، کیفیت پایین خدمات و امکانات صحی (11.1%)، و کمبود دارو (6.3%)، زمینه استفاده از خدمات صحی را برای اطفال شدیداً محدود می‌سازد.

اطفال مصاحبه‌شده از سوی کمیسیون به مشاغل مختلفی مصروف بودند؛ چنانچه حدود 59.6% از این اطفال در کارهای خانه، 13% به مراقبت از حیوانات یا چوپانی، 9.3% در کارهای زراعتی، 2.1% در کارخانه‌ها و بقیه به کاری‌هایی چون فروشندگی، جمع‌آوری فلزات و آشغال، کارهای ساختمانی، قالبین‌بافی و غیره مصروف بوده‌اند. لازم به یادآوری است که حدود 8% از اطفال، صرف به‌خاطر قرضداری (بدهکاری) خود یا والدین خود، مجبور به کار نزد صاحب کاراند.

از 177 مورد قضایای نقض حقوق بشري اطفال که در شش ماه اول سال 1389 در کمیسیون به ثبت رسیده است، حدود 10% (18 مورد) آن را ازدواج‌های قبل از وقت (زود هنگام) تشکیل می‌دهند که بیشتر آن‌ها توأم با خشونت بوده‌اند و در بیشتر از 5% این ازدواج‌ها، تفاوت سنی 30 سال یا بالاتر از آن وجود داشته است. از میان 2804 طفل مصاحبه‌شده، 129 تن از آن‌ها گفته‌اند که ازدواج قبل از وقت داشته‌اند که حدود 36.4% از این ازدواج‌ها، به‌منظور حل مشکلات اقتصادی صورت گرفته و 41.3% از آن‌ها به بدل گرفته/داده شده‌اند که به دلیل پایین آمدن/بودن هزینه‌ها در این نوع از ازدواج‌ها، باز هم به مسایل اقتصادی مربوط می‌شود.

از میان 177 قضیه نقض حقوق بشری اطفال که در شش ماه اول سال جاری در کمیسیون به ثبت رسیده است، بالاترین رقم (49 مورد/ 27.7%) را تجاوز یا استفاده جنسی از اطفال به خود اختصاص داده است، با این توضیح که این رقم، نسبت به سال گذشته (32 مورد)، 20% افزایش را نشان می‌دهد و بقیه، 23 مورد (13%) مربوط به خشونت فیزیکی و روانی، 18 مورد (10.2%) ازدواج‌های قبل از وقت، 11 مورد (6.2%) شکنجه یا لت‌وکوب از سوی پولیس هنگام بازداشت یا در توقیف‌خانه‌ها، می‌باشد.

یافته‌های کمیسیون نشان می‌دهد که روند تلفات افراد ملکی سیر صعودی داشته است و از ماه جدي 1388 تا ماه سرطان 1389 هجری-شمسی، به تعداد 1325 نفر از مردم ملکی، از جمله 217 طفل (16.37%)، جان‌شان را در عملیات نظامی مخالفان دولت و نیروهای حامی دولت از دست داده‌اند. این رقم، در مقایسه با ارقام سال گذشته، 5.5% افزایش را نشان می‌دهد.

پیشنهادها:

- کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان، از تمامی طرف‌های درگیر در منازعات مسلحانه، مجدانه می‌خواهد که مناطق ملکی و مراکز عام‌المنفعه، به‌ویژه مراکز صحتی و تعلیمی را در جریان عملیات هدف قرار نداده و از استفاده این مراکز به‌منظور اهداف نظامی خودداری کنند.
- کمیسیون از دولت می‌خواهد تا سازوکارهای حمایتی اطفال را، بیش از پیش، بهبود بخشیده همچنین، به صورت جدی، به تدوین و تطبیق قوانین حمایتی اطفال بپردازد.
- کمیسیون از حکومت افغانستان می‌خواهد، زمینه‌های اشتغال و کاریابی (کلان‌سالان) را فراهم سازد تا تعداد/میزان اطفال کارگر در کشور کاهش یابد. همچنین در زمینه تطبیق قانون کار، به‌ویژه در مورد اطفال، تدابیر لازم را اتخاذ نموده، در بخش ارائه خدمات باکیفیت صحتی و تعلیمی، اقدامات لازم را روی دست گیرد.
- کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان، از دولت افغانستان، نهادهای جامعه مدنی و جامعه بین‌المللی خواستار است که در بخش آگاهی‌دهی در مورد حقوق بشر، به‌خصوص حقوق بشری کودکان در سطح کشور، توجه جدی نمایند. نیز از حکومت افغانستان می‌خواهد تا مرتکبان قضایای نقض حقوق بشری اطفال، از جمله قضایای تجاوز و استفاده جنسی از اطفال را مورد پیگرد جدی قانونی قرار دهد.

برای کسب آگاهی بیشتر در خدمت شماست:

وبسایت کمیسیون: www.aihrc.org.af

شماره تماس: 0093202500676 و 0093202500677